

ŠVIESA

JORNAL
LITHUANO
"ŠVIESA" - LUZ
Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
SÃO PAULO

L. R. K. Bendruomenės organas

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12000
Pusei metų 7000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisu.

M E T A I I I

SÃO PAULO. 1936, NOVEMBRO -- LAPKRIČIO 28 D.

NR. 48 (62)

Pamaldos

LAPKRIČIO 29 DIENA (SEKMADIENĖ)
PAMALDOS BUS:

8 (mokyklų mokiniai) ir 11 val.
Laikys kun. P. Ragažinskas.

Sv. Antano do Pary bažnyčioje su-
mą 11 val. laikys kun. Sugintas.

Brazilų Agronomų Kongresas

São Paulo Valstijoje, Piracicabos
mieste yra garsi Aukštesnioji «Luiz de
Queiroz» Agronomijos Mokykla, kur š.
m. lapkr. mėn. 25 d. atsidarė pirmasis
Brazilų Agronomų Kongresas. Jame
dalyvauja didelis skaičius žymių ag-
ronomų, susivijusių iš visos Brazilij-
os valstybės tikslu aptarti opiausias
žemės ūkio klausimus ir nustatyti gal-
rės tolimesniai veiksmai šioje srityje.
Tuo reikalu paruošta nemažai įvairio-
mės temomis paskaitų. Išanginę pas-
kaitą padarė pats São Paulo Žemės
Ūkio Ministeris, p. Valentim Gentil, iš-
girdamas šią mokslo šventovę ir pava-
dindamas ją «Brazilų Ūkininkijos Me-
ka» ir «Žymiausių Brazilijos agrono-
mų lopsiu».

Komunistų Teismas

Lapkričio 24 d. Brazilijos sostinė-
je, Rio mieste prasidėjo komunistų teis-
mas už jų suruoštą sukilimą lapkr.
mėn. 27 d. 1935 m. Tuo tikslu Fede-
ralinės Vyriausybės yra įsteigta nese-
nai tam tikras «Krašto Saugumo Tri-
bunolas, kurio pirmininku tapo paskir-
tas teisėjas Barros Barreto. Šiam mi-
nėtam Tribunolui pirminkui prokuro-
ras Himalaia Virgolino pateikė platų
kaltinamąją aktą prieš visus sukilimo
vadus, kurių priskaitoma iki 33, o šiaip
įsivėlusių į sukilimą esama daugiau
per 120 asmenų. Sukilimo vadams,
kurį tarpe randasi ir jų vyriausias
šefas Luiz Carlos Prestes gresia nuo 6
iki 10 metų sunkių darbų kalėjimas.

NOBELIO PREMIJOS

Iš Norvegijos Oslo miesto prane-
ša spauda, kad «Nobelio Taikos» Ko-
misija paskyrė jau dvi premijas: vieną
Argentijos Valdžios šefui, ponui Sa-
avedra Llamas, o kitą vokiečių rašyto-
jui, Karl von Ossietzky. Del pirmosios
premjios visa pasaulio spauda atsiliepė
labai palankiai, nes minėtas Saavedra
Llamas yra vienas žymiausių politikų
ir taikos nešėjų Pietų Amerikoje. Dėl
antros premijos balsai išsiskaidė Vokietij-
je, atsiliepdama labai neigiamai apie
savo pilietį: «Nobelio Taikos premija
pirmą kartą suteikiama Tėvynės įsda-
vikui, Vokiečių Vyriausio Tribunolo
pasmerktam 18 mėn. kalėti».

MADRIDO LIKIMAS DAR NEAIŠKUS

Laikraščiai praneša visą aną vieną kitai prieštaraujančių žinių, iš ku-
rių vargu begalima susivokti, kas šitame baisiame pilietiniame kare išeis lai-
mėtojas. Vieną dieną telegrafų agentūros skelbia, kad štai sukilėliai gan tolo-
kai pasistumdė pirmyn į šiaurvakarius nuo Madrido, užimdami net sekantį
miesto kvartalą už «Cidade Universitaria», tai yra, «Vakarų Parką», o kitą
dieną jau skelbiama, kad sukilėliai nušasi apylinkėse «Cidade Universitaria».
Be to, «Havanas» iš 26 d. lapkričio praneša trumpai, kad vyriausybiniškai sa-
vo kontra — atakomis atsidūrę netoli Toledo miesto per 5 kilometrus atstumo.
Sukilėlių vadai teisinasi štai kaip: «Madridą paėmimas nėra taip sunkus daly-
kas, nes moderniuose karuose, priešų užsidiarius tvirtovėje, jų žlugimas yra
neišvengiamas. To liudno galo laukia ir Madridas, tik čia susiduriama smar-
kiai su sąžine: nenorime visai sunaikinti Ispanijos sostinės, nes esame ispanai,
o antra, imant kiekvieną namą atskirai, reiktų nemažai kraujo pralieti. Pa-
galiau Madrido paėmimą suvėlino blogas oras».

Ruzveltas Brazilijoje

Lapkričio mėn. 27 d. prezidentas Ruzveltas šarvuotiu «Indianapolis»
pribuvo į Rio de Janeirą, kur jį kuo iškilmingiausiai priėmė Brazilų Vyriaus-
ybė draug su visa sostinės visuomene. Visas miestas bei priemiesčiai pasi-
puošė įvairiomis dekoracijomis. Ruzvelto atvykimo diena paskelbta tautine
švente, kurioje jokia įstaiga nedrėbo, tik visi laukė ir norėjo pamatyti garsojį
«Demokratą» ir dideli «Žmonių Prietelį bei Geradarį». Jo vardo pirmoji raidė
«R» milžinišku šriftu tapo ištatyta ant viešbučio «Itajuba». Visas miestas su
dangoraižiais bei aplinkiniais viršukalniais, kai va — Pao de Assucar, Corco-
vado ir kitais buvo kuo šaukiausiai iliustruotas ir be to, buvo deginami tam
tikri signaliniai laukai ir leidžiamos į padanges įvairiausios raketos. Ties
prieplauka viešojo aikštėje «Maua», gražiai pasitiko gimnazijų, aukštųjų bei
profesinių mokyklų moksleiviai ir studentai, užtraukdami galingai tautinius
abiejų valstybių himnus, diriguojant garsiajam Kapel-meistriui Villa Lobos.

TAIKOS KONFERENCI- JA BUENOS AIRES

Pan—Amerikos Taikos Konferencijon, įvyksiančion gruodžio mėn. 1 d.,
atvažiuoja ne tik prezidentas Ruzveltas, kuris atidarys minėtą konferenciją,
bet dar susivajuoja be šiaip delegacijų dvidešikos valstybių kancleriai — Val-
džios šefai, kaip va: Bolivijos, Brazilijos, Kolumbijos, Kosta Rikos, Kubos, Či-
lės, S. Amerikos, Honduro, Nikaragaus, Urugvajaus, Argentinos ir Paragvajaus.

Vidaus Karas Kinijoje

Iš Pekino praneša, kad tebeina smarkūs mušiai tarp kinų ir mongolų
kariuomenės i šiaurę nuo Sui—Yuan provincijos. Iš Nankino pribuvo kinų
valdžios 20 karo lektuvų, nes mongolai su mandžurais jau įsiveržė į šiaurę—
vakarinę Sui—Yuan provincijos sritį. Tuo reikalu labai yra susiruptęs kiau
maršalas Cang—Kai—Cekas, kuris deda visas pastangas sulaukyti jų tolimesnį
veržimąsi. Tam tikslui paskyrė generolą Tutsoto. Žinoma, tą vidaus karą
remia japonai.

Baisi Ekonominė Buklė

Pasak «Havaso», šioms dienomis grįžta iš Vokietijos žymiausiai Siau-
rės Amerikos Bankininkai, kurių tarpe ir yra Morgano Banko atstovai. Pa-
keliui sustojo Londone, kur spaudos atstovams pareiškė štai ką: Vokietijos
ekonominė buklė esanti apvertinam stovy, ir vargu galėsianti išsikasti iš ši-
tokio baisaus krizio, kuris pasiekia aukščiausį laipanj ateluančiais metais spe-
lių mėn. Anot jų nuomonės, vokiečiai bandysią griebtis visokių smurto priemo-
nių, o jei reikis, tai nevengsį ir karo, nes prancuzai ir anglai mažai tees pa-
siruošę karui.

Kraustosi iš Madrido

Madrido Gynimo Komiteto įsaky-
mu iš lapkr. 24 d. turi iškraustyti iš
Madrido į Valenciją visi rašytojai, ar-
tistai ir šiaip visi mokslininkai su sa-
vo knygynais bei mokslo priemonėmis,
kad tokiu būdu apsaugojus šviesuome-
nų nuo gresiančių mirties pavojų.
Kraustosi taip pat iš miesto ir šiaip
ranieji paprasti gyventojai. Jau apie
do miestą 200.000 žmonių, kurių iš-
kraustymui reikėjo pavartoti 25,674
automobilius, 2,566 auto—omnibusus,
239 traukinius. Tai apsiėjo nepigiai:
suvertota 2.224.111 litrų gazolino ir
795 tonai akmeninių aaglių.

Vokiečių -- rusų santykiai

Iš Berlyno ateina žinios, kad vo-
kiečių—rusų santykiai žymiai paaštrė-
jo del Vokietijos piliečių terorizavimo
Sovietų Rusijoje, kur neseniai pasmerkė
myriop Simbirsko mieste vieną vokie-
čių inžinierių Sticklinga ir dar šiomis
dienomis suėmė 3 vokiečių piliečius.
Dėl šių įvykių visa vokiečių spauda
protestuoja, reikšdama kuo didžiausį
pasipiktinimą, ir šitokius Rusijos elge-
sius apbudina, kaipo «teismo krimina-
lus» ir elvilizuoto pasaulio provokavi-
mą j karą».

Smulkios Žinios

— Iš Albanijos sostinės Tirano
pranešama, kad 26. XI. Albanija pripa-
žino Gen. Franco Valdžią.

— Anglijai prašant, Franco Vy-
riausybė paskyrė Madrido šiauryciuose
porą kvartalų neutrali zonai, būtent:
Colombo aikštė ir Passeio da Castelha-
na. Be to, Generolas Franco sutiko
duoti neutralę zoną ir laivams Barcelo-
nos miesto uoste.

— Iš Madrido praneša, kad 22. XI.
smarkiai nukentėjo nuo pavandeninių
laivų torpedų legalistų karo laivas «Mi-
guel de Cervantes», kurį reikėjo išvilk-
ti j pajurį. Kiti soko, kad jis užvažia-
ves ant savo paspėstų minų.

— Irlandiečių Brigada generolo
Oduffy vadovaujama, išvyko į Ispanij-
ją j pagelbą Gen. Francui. Su juo iš-
važiavo 40 karininkų. Kitas Generolas
Kronin organizuoja «mėlynmarškinius»
j talką Gen. Francui.

— Rusų Sovietų Valdžia, smarkiai
įpykusi ant vokiečių dėl jų pasirašytos
antikomun. sutarties su japonais, pra-
dėjo vesti vokiečių piliečių griežtą re-
gistraciją tikslu ištremti juos visus Vo-
kietijon.

— Komunistas Juozas Zvirblis bus
ištremtas Lietuvon.

— São Pauly pasirodė rauplės, dėl
ko j «Santa Casa» per 15 dienų nuo
27 d. lapkr. nebus priiminėjami pacien-
tai nei leidžiamą lankytis pas ligonių.

Lietuvai priklauso 17-tas ir 20-tas Atlanto nugalėjimai

Ne Lindbergas yra pirmasis transatlantinis lakūnas

Neseniai du amerikiečiai lakūnai, Merrillis ir Richmanas, pakilę Naujorke, atskrido į Valiją per 18 val. 57 minutes. Jie padarė dvidešimt pirmąją kelioną per Siaurės Atlantą iš Amerikos į Europą. Prieš juos paskutinis Atlanto nugalėtojas buvo mūsų Feliksas Vaitkus, iš to paties Naujorko atskridęs į Airiją per 22 val. 30 min.

Siek tiek prieš Merrillio ir Richmano kelionę iš Londono į vakarus išskrido mistress Beryl Markham. Po 23 val. jos lėktuvas, kurį valdė ji viena pati ir kuris neturėjo nė radio siųstuvo, ne visiškai laimingai nusileido Louisburge. P-lė Markham buvo vieništelė moteris, perskridusi Atlantą iš Europos į Ameriką; ta linkme ji padarė septyntąją transatlantinę kelionę.

Daug kas mano, kad pirmasis Atlantą perskrido garsus pulk. Lindbergas. Tiesa, jo žygis buvo pats garsiausias, tačiau visais aštuoneriais metais prieš Lindbergą, 1919 m., du anglai, Alcookas ir Brownas, pakilo iš New Foundlando ir per 16 val. 12 min. pasiekė Airiją. Jie yra transatlantinio skridimo pionieriai. Bet New Foundlandas yra kelis tūkstančius kilometrų į rytus nuo Naujorko, veik pusiaukelėj tarp to miesto ir Europos!

Iš 21 transatlantinės kelionės iš Amerikos į Europą 14 padarė amerikiečiai; dvi padarė lietuviai, tiek pat

prancūzai, vieną anglai, vieną vengrai ir vieną lenkai. Lietuviams priklauso septynioliktasis (Dariaus — Girėno) ir dvidešimtas (Vaitkaus) Atlanto nugalėjimas. Aštuonioliktąją kelionę padarė lenkai broliai Adamovičiai.

Trumpiausią kelionę bus padariusi miss Amelia Earhart, kuri iš New Foundlando į Airiją atskrido per 13 val. 30 min. Ji yra perskridusi Atlantą dasyk. Dasyk iš Amerikos į Europą yra atskridęs ir amerikietis lakūnas Matternas, kuris antrąsyk skridamas padarė ilgiausią kelionę — iš Naujorko į Maskvą jie skrido 54 val. 35 min. Mūsų didvyriai lakūnai Darius ir Girėnas, tragiškai žuvę Brandenburgo giriose, skrido 31 valanda.

Kelionė iš Europos į Ameriką pa reikalauja žymiai daugiau laiko. Amerikiečiai Koehl ir Fitzmaurice iš Dublino, Airijoje, į New Foundlandą tenuskrido per 35 val. Iš viso ta linkme skristi sunkiau. O kiek aukų yra pareikalavęs Atlantą! Iškart jis atrodo kaip koks slibinas, taikąs praryti jį nugalėti bandančius drąsuolius.

Dabar transatlantinės kelionės ne bėra tokios pavojingos. Apie Merrillį ir Richmaną gal ir ne visiškai juokais kalbama, jog jiems teksianti paskutiniųjų transatlantinių didvyrių garbė: girdi, už keleto mėnesių per Atlantą prasidėsias reguliarus oro susisiekimas...

Gyventojų judėjimas Europoje

Gimimų skaičius didėja Vokietijoje, Italijoje, Airijoje, Danijoje, Lietuvoje, Latvijoje.

Vokiečių statistinis biuras paskelbė palyginamąjį pranešimą apie gyven tojų judėjimą Europos valstybėse 1935 metais ir pirmame 1936 metų ketvirtyje. Iš pranešimo matyti, kad Vokietijoje 1935 metais buvo 63.000 gimimų, ar 5,2% daugiau, negu praėjusiais metais. Be to, kiek

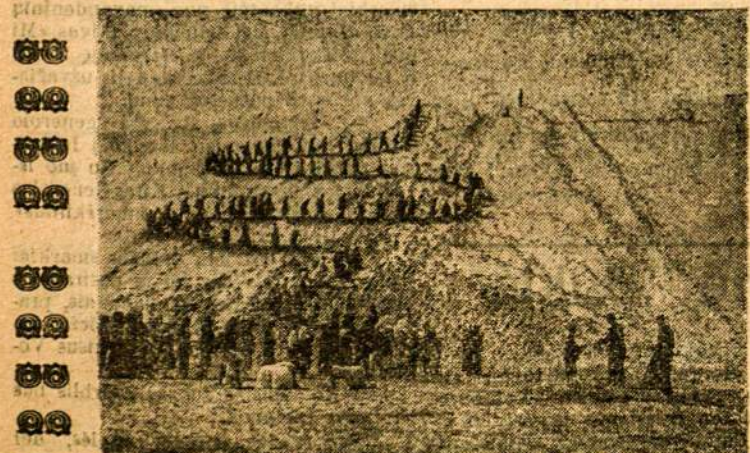
Prancūzijoje, Belgijoje, Cechoslovakijoje, Vengrijoje ir Austrijoje. Prancūzijoje 1935 metais buvo 38.500 ar 5,7% gimimų mažiau, negu 1934 metais; Belgijoje gimimų skaičius sumažėjo daugiau kaip 5.000 ar 3,9%; Vengrijoje — 8.800 ar 4,6% ir Cechoslovakijoje — 9.800 ar 3,5%.

PADIDĖJO GIMIMŲ SKAIČIUS ITALIJOJE, AIRIJOJE, SVEDIJOJE, DANIJOJE, PORTUGALIJOJE, LIETUVOJE IR LATVIJOJE.

MAZIAUSIA GIMIMŲ BUVO AUSTRIJOJE, KUR TUKSTANCIUI GYVENTOJU TEKŲ 13,2 GIMIMAI.

Svedijoje — 13,8; Norvegijoje — 14,6 ir Prancūzijoje ir Didžiojoje Britanijoje, kur tūkstančiui gyventojų teko 15,2 gimimai.

Kitose valstybėse gimimų skaičius mažėja. Ypatingai sumažėję gimimų

„GAMTOS DRAUGO“. KAT. MOKSLEIVIŲ EKSKURSIJA PRIE KURSIŲ MARIŲ KOPOSE.

IVAIRIOS ŽINIOS

Vengrų Vyriausybė Romoje

Vengrijos reģentas, admiralas Horthy draug valdžios šefu p. Darany ir Užsienų Reikalų Ministeriu p. Dekanofa lapkr. 24 d. stvyko Romon, kaip oficialūs svečiai, kuriuos atotyje pasitiko pats italų karalius draug su Valdžios šefu Mussolini ir kitais ministriais bei aukštais vyriausybės atstovais. Vieni žodžiu, prėlimimas buvo kuo iškilingiausias, nes svečiais karaliaus Gvardija nulydėo iki Karaliaus Rumu, vadinamą „Kvirinalu“. Vistor buvo iškabinėti tam tikri plakatai su šitokiu

sveikinimu: „Jį priimame iškilingai, nes jis išgelbėjo savo tautą iš priespaudos ir barbarizmo ir veda jos reikalus blaiviai ir energingai“. Minėtas aukštas svečias turės progos dalyvauti karo laivyno parodoje Neapolio uoste, kur matys 108 karo laivus tarp kurių randasi ir 7 karo laivai, Didžiajame

Kare atimti iš buvusios Austro-Vengrijos. Be abeje, šitas atsilankymas turi didelės politinės reikšmės, Europos tautų sugyvenime.

Ispanijos katalikai ir švietimas

Argentinos laikraštis „II Criterio“ trumpai apžvelgia Ispanijos Kat. Bažnyčios darbą per pastaruosius šimtmečius mokyklų ir auklėjimo srity. Laikraštis pirmiausia pažymi, kad išimtinai yra Bažnyčios nuopelnas, jei šiandien ispanų kalba tapusi tarptautine kalba ir užima trečią vietą tarp visų pasaulio kalbų. Ispanijos misionieriai buvo patys pirmieji, kurie visose naujai atras-

to pasaulio dalyse, nuo Meksikos iki Čilės, steigė mokyklas ir universitetus ir tokiu būdu, išskyrus Braziliją, visame vidurio ir pietų Amerikos kontinente ir Filipinuose įvedė ispanų kalbą. Dar šiandien Ispanijos ordinais užjūry išlaiko 2823 mokyklas ir kolegijas, kuriose dirba daugiau kaip 30.000 ordino narių. Mokinių skaičius jose siekia 1.806.000.

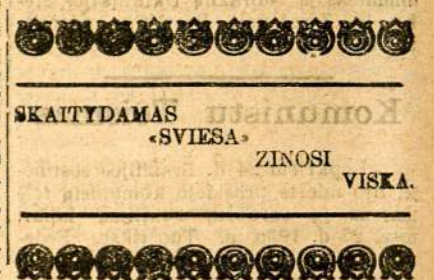
Katalikų Mokslininkas

Neseniai apleido Braziliją, žymus prancūzų katalikų mokslininkas, prof. Pierre Deffontaine, kuris São Paulo mieste per trumpą laiką gražiai suorganizavo Filozofijos ir Humanitarinių Mokslų Fakulteta, kur ir pats per pusę metų vedė Geografijos Katedrą. Jis yra visame pasaulyje žinomas, kaip žymiausias geografai, parašęs nemažai mokslo veikalų. Profesoriauja Katalikų Lille Universitete, iš kur buvo pakviestas į São Paulį. Brazilijos mokslininkų sluoksniuose ir tarp studentų trumpu laiku įgyjo didelę simpatiją dėl jo didelių nuopelnų Brazilijos Geografijos ir geologijos srityse, už tą Brazilų Vyriausybė apdovanojo jį „Pietų Kryžiaus“ ordinu.

nėto Filosofijos Fakulteto profesoriai ir pati Geografų Komisija tiksliai atremdami visos jam daromus nevykusius priekalstus. Mat, kaip pasauly atsiliginama bloga už goral

ENCIKLIKA PRIES KOMUNIZMĄ

Vatikano sluoksniuose kalbama, kaip praneša „Kipa“, kad šv. Tėvas ruošias išleisti encikliką apie komunizmą ir apskritai antireliginį judėjimą. Oficialiai ši žinia nei patvirtinama, nei paneigiama.

IS LIETUVOS PADANGĖS

PLYTNESIS SUZEIDĖ MONTERĮ SIEMET APIE 2 MIL. KG. SVIESTO

Putvinskio g-vėj prieš keltuvą eina vienu namų statyba, kur plytnesis buvo piktas ant monterio. Pamatęs jį ateinant, plytnesis paleido į galvą plytą, bet neužmušė, o tik sužeidė. Ap-linkiniams sukėlė daug įdomumo, kai subėgę pol-kai ir k. gaudė besislapotan tį plytnesį.

ISVEZTA DAUGIAU NEGU 1935 M.

Spalių 19 — 25 d. „Pienocentras“ užsienius išvežė 332'054 kg. sviesto. Nuo š. m. pradžios ligi šio laiko išvežta 12.441.770 kg. sviesto, o praėjusiais metais per tą laikotarpį buvo išvežta 10.528.094 kg.

SVARSTE VALSTYBĖS BIUDZETA

Spalių 27 d. posėdyje Ministerių Kabinetas pradėjo svarstyti 1937 m. valstybės biudžeto projektą.

PIENO PERDIRBIMO BENDROVĖMS UŽ IŠVEŽIMUI TINKAMĄ SVIESTĄ MOKĖTA: I RŪŠIES 1 KG. 3 LT. IR II RŪŠIES—2LT. 85CT.

JAU ISVEZTA PER 66 MILONUS KIAUSINIŲ

Per spalį 19 — 25 d. „Pienocentras“ išvežė 159.480 kiaušinių. Iš visų šiais metais išvežta 66.371.234 kiaušiniai. O praėjusiais metais per tą patį laikotarpį buvo išvežta tik 25.954.350 kiaušinių. Kooperatyvams nuo šio mėnesio 22 dienos mokama po 1 lt. 69 ct. už kilogramą. Kooperatyvai nuo tos pačios dienos ūkininkams moka po 1 lt. 50 ct. už kilogramą.

VEDAMI TRAUKINIŲ TVARKOJAI LIETUVOJ

Didesnėse stotyse, kur yra didelis prekinųjų vagonų judėjimas, įvedami traukinių tvarkytojai, kurių pareiga bus vietoje paruošti vagonų sustatymo tvarką, kad stotyse mažiau sugaištų traukiniai.

Kaip Zeligovskis pagrobė Vilnių

KĄ DĖL TO SAKO PATYS LENKAI

Spalių 9 d. — minėjo ir lenkai. Tai atšlymėjo du «vilniškiai» lenkų laikraščiai: «Slowo» ir «Kurjer Wilenski». «Slowo» įsidėjo sentimentalų straipsnį, papuoštą keista vinjete: gen. Zeligovskio paveikslas, jos kairėje pusėje lenkų erelis ir dešinėje Vytis. Ką be dro turi gen. Zeligovskis su lietuvių tautos ženklu Vytimi, rašo «Vilniaus Vartyjus» 81 nr., vargiai galėtų išsiskinti ir to «Slowo» straipsnio autorius.

«Kurjer Wilenski» spalių 9 d. paminėjo trumpai. «Slowo», tarp kita ko, priminė gen. Zeligovskio pasikalbėjimą su užsienio atstovais Vilniuje, kur jis buvo, kai Vilnių užėmė lenkų kariuomenė. Tą pačią dieną, rašo «Slowo», kai Vilnių užėmė Lenkijos kariuomenė, UZSIENIO VASTYBIU ATSTOVAI (PASKIRTŲ PRIE LIETUVOS VYRIAUSYBĖS) PAPERŠĖ GEN. ZELIGOVSKĮ ATVYKTI Į PRANCŪZIJOS ATSTOVYBĖ.

Atstovybėje buvo susirinkusių kelios dešimtys žmonių, kurių tarpe buvo aukštas anglų karininkas. Šis karininkas prancūziškai paklausė Zeligovskį:

— Kokia teise remdamasis, p. generole, užėmėte Vilnių tuo metu, kai Lenkija pasirašė Suvalkuose sutartį?

Zeligovskis. — Lenkija negalėjo pasirašyti jokios sutarties, neatsiklaususi šio krašto gyventojų. Užėmiau Vilnių todėl, kad sugrąžinčiau gyventojams teises ir duočiau jiems galimumą pasisakyti, ko nori.

Anglas: — Mes esame santarvės valstybių atstovai ir imame atsakomybę už saugumą.

Zeligovskis: — Ne. Su tuo nesutinku. Nieks čia negali daryti tvarkos, nes čia esame mes šio krašto šeimininkai. Tvarką įvesiu aš, o TAMŠTAS PRASAU RYT APIE 12 VALANDĄ IS MIESTO ISVAZIUOTI.

Anglas. — Tokiu būdu tamsta ne pripažįsti Santarvės valstybių ir nepripažįsti tarptautinės teisės.

Zeligovskis: — Priešingai, labai gerbiu Santarvės valstybę, bet be reikalo tamsta tuos nešvarius dalykus, kurie čia be mūsų daromj, vadini tarptautine teise. Gyventojų teisės, kurias sumindžiojo dabartinė padėtis, mūsų bus atstatytos.

Anglas: — Tai kno gi tamsta remiesi?

Zeligovskis: — Patys savimi remiamės ir savo šautuvais.

Anglas (ironiškai): — O is kur gi gavote šautuvus?

Zeligovskis: — Mažiausia is p. Lloyd George ir is jo bičiulių bolševikų. Sudiev. Nėra prasmės gauti laikinai nereikalingoms kalboms. Prašau tamstas ryt 12 valandą is miesto isvaziuoti.

«Slowo», paduodamas šį generolo Zeligovskio 1920 metais spalių 9 dieną įvykusį pasikalbėjimą su užsienio valstybių atstovybių delegatais, vadina jį istoriniu.

Rasok, dangau, is aukštybių

Su šiuo sekmadieniu prasidėdą Adventų laikas, kuris primena mums tuos keletą tūkstančių metų prieš Kristaus atėjimą pasaulin. Žmogus niekad nepasitenkina tuo, ką jis turi. Sukrauk po jo kojų viso pasaulio turtus, apsupk jo galvą didžiausia garbės aurule, o vis vien jis nebus patenkintas, jaus savo sielą nerimą.

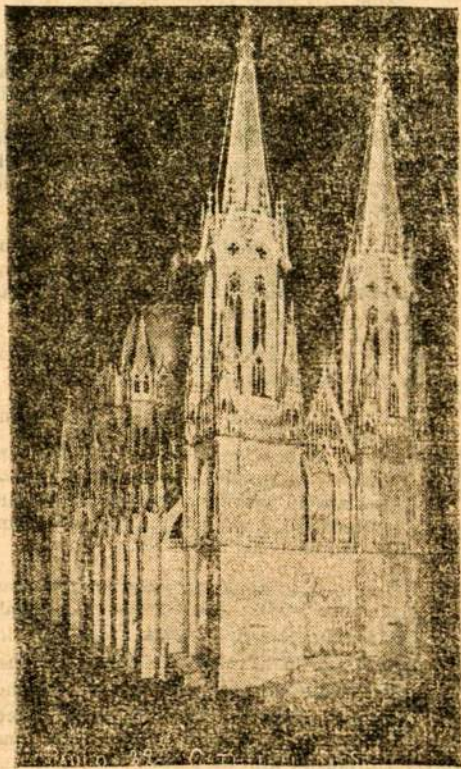
Nerami buvo siela ir pagonišku laikų žmogaus, nes jis buvo panašus į paklydusį, kuris neranda kelio vedančio į tikslą. Jis gyveno, bet nežinojo kam ir dėlko gyveno. Jis žinojo, kad reikia mirti, bet nežinojo, ar bus pamirtinis gyvenimas. Nevienas, sėdėdamas prie stalo, gardžiais valgais ir gerimais apkrauto, savo galvą lauru vainikais papuošęs, viskuo persisotinęs, kaip Petronijus, pats sau nutraukdavo gyvybę siūla. Kitas gi didelio vargo spaudžiamas, nežinodamas ar susilauks atlyginimo už pakeltas gyvenime kančias ir išlietas ašaras, irgi neretai panašiai baigdavo savo gyvenimą savižudybė, kaip ir anas prabangoj gyvenęs.

Ir turtuolio ir vargšo sielos buvo nepatenkintos, ilgėjosi, kažko aukštesnio troško. Todėl nenuostabu, kad šventųjų vyrų lūponis stambeldiškas pasaulis šaukė «rasok, dangau, is aukštybių, lie tūs išlykit teisingąjį, atsiverk žeme ir duok mums išgelbėtoją». Ir į tuos žmogaus sielą kamuojančius klausimus atsakymą atnešė Kristus.

Ir mūsų dienų pasauly yra žmonių, kurie norėtų gyventi be Kristaus. Tačiau kiekvienas, jei tik leškos tiesos, po ilgesnio ar trumpesnio blaškymosi, bus priverstas pakartoti šv. Augustino žodžius, kad «nerami mano siela, kol neatilsės Tavyje, Viešpatie».

Tai kartoja, nors ir kitais žodžiais, mūsų laikų atsiverteliai, kurie savo laiku Kristui ir jo Bažnyčiai rodė daug neapykantos, kaip pavyzdžiui, Giovanni Papini, Paul Claudel, Cerstonas, Maariac ir dar visa eilė įžymybių, kurie stovi pirmose eilėse, mokslo, meno, ar politikos gyvenime.

Žmogus is prigimties yra religingas. Kol nebus pakelta žmogaus prigimtis (o tai nėra žmogaus galioje), tol visos pastangos išnaikinti tikėjimą bus beprasmiš. Bažnyčių, vienuolynų sprogdinimas, ar dėjimas pavertimas, dvasininkų žudymas, dar joks įrodymas bedievybės laimėjimo. Prancūzų revoliucijos metu irgi visa tai buvo padaryta. O šiandien, kaip nesulaukoma jėga kame

TAIP ATRODYS FASTATYTA SĂO PAULO KATEDRA.

Lietuvi Katalike!

AR JAU ESI BENDRUOMENĖS NARYS?

Jeigu ne, tai nieko nelaukdamas atlik šią savo pareigą įsirašyk į Bendruomenės narius. Tai gali padaryti kiekvieną šventadienį, po pamaldų, pas lietuvių kolonijos kunigus. Nario mokesnis — kas mėnuo po viena milreisą ir vienas milreisas įrašų.

AMERIKOS LIETUVIŲ PARAMA LIETUVAI

Amerikos lietuviai ir medžiaginiai Lietuvai yra daug paremę. Štai 1905 m. kilus visoj Rusijoje revoliucijai, kad kova sėkmingiau galėtų vykti amerikiečiai lietuviai gausiai aukoja ginklams ir revoliucinei propagandai. Taip pat dar prieš Didįjį Karą Tautos Namams buvo surinkta per 30.000 dol. ir apie 20.000 dol. «Saulės» namams Kaune.

Nuo 1914 m. iki 1920 m., tik vienas Katalikų Tautos Fondas surinko koval del nepriklausomybės daugiau 600 tūkstančių dolerių. Nepriklausomybės Fondas (laisvamanių) 90 tūkstančių dol. Prezidento Vilsono dienas lietuviai surinko 230 tūkstančių dol. Lietuvos Katalikų Universitetui surinkta apie 50 tūkst. dolerių. Žodžiu, kiek viena žymesnė Lietuvos mokslo, kultūros ar labdarybės įstaiga, užjūrių brolių yra gausiai paremtos amerikiečių parama nemažiau jaučia ir mūsų pavergtieji broliai vilniečiai. Be to, dar įvairių dovanų pavidalu is Amerikos Lietuvon įplaukia nuo 3 iki 5 milijonų dolerių kasmet.

Lietuvos laisvės paskolos bonų amerikiečiai yra išpirkę už vieną milijoną 800 tūkst. dolerių. Į įsivirias bendroves taip pat yra įdėta apie 2 milio

nal dolerių. Visas amerikiečių turtas vertas yra apie 800 milijonų dolerių.

Nemažesnė išelių ir moralinė parama Lietuvai buvo ir yra teikiama, ypač sunkiomis Lietuvai gyvenimc valandoms. Amerikos Lietuvių Taryba, atstovaujanti visoms lietuvių katalikų organizacijoms surinko milijoną parąų už Lietuvos nepriklausomybę ir ats pausdino kelias dešimtis tūkstančių atsisaukimų (lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis), kuriuose buvo trumpai išdėstyta Lietuvos istorija ir teisė į nepriklausomybę.

Milijonas įvairių tautybių ir tikybų pasirašė po lietuvių atsisaukimai. Ir visi tie parašai buvo įteikti Amerikos valdžiai. Amerikos lietuviai Lietuvos atžvilgiu savo pareigą atliko.

Zarasų plentui 100 metų

Šiemet Kauno—Zarasų plentuisueina lygiai 100 metų. Plentą nutiesus, Zarasuose buvo pastatytas paminklas. Tačiau šiemet nebuvo girdėti, kad kas rengtų kokias iškilmes, tik dabar susiprato, kad tai būtų naudinga Zarasų kurorto reklamai, ir nori plento jubiliejų paminėti.

Apie Zarasų plentą pasakojama, kad inžinierius prie Leliūnų tyčia vingį padaręs, kad jam išėtų sudėtas kilometrų kiekis. Tačiau, kaj tą vingį pamačius is Petrapilio į Varšuvą važiuodamas caras, tai ant inžinieriaus taip užpyko, kad tas is išgąscio net pasikoręs.

Sesės Palmes.

GYVYBĖS ATSIKIRIMAS V ZEMĖJE

Gyvybės atsidavimo klausimu buvo ir yra susidomėję daug mokslininkų. Šis klausimas yra įdomus ne vien mokslininkams, bet ir visiems.

Devyniolikto amžiaus šimtmečio pradžioje buvo bandoma įrodinėti, kad gyvybė gali kilti iš negyvos medžiagos. Tuo buvo apsidžiaugę visoki tikėjimo prieštai, tikėdamiesi gyvybės atsiradimą žemėje, be Dievo išaiškinti ir tuo būdu «mokslo» vardu suduoti tikėjimui suarų smūgį. Tačiau šią nuomonę iš pat pagribūd sugriovė, garsusis devyniolikto šimtmečio prancūzų mokslininkas gydytojas L. Pasteuras. Jis įrodė, kad gyvybė gali atsirasti tik iš gyvybės. Tai ir nėra sunku įrodyti. Pavyzdžiui, paimek du butelius vandens. Vienas butelis su nevirintu vandeniu, o antras butelis yra pats karštuose garuose iškaitintas tiek, kad jame būtų visos bakterijos, ir pripilto virinto vandens. Pastatykite šiuos du butelius prieš saulę. Po kiek laiko pas-

tebesime, kad viename atsirado visokių gyvių, o kitame, kur visos bakterijos karščio buvo užmuštos, jokios gyvybės nėra. Taigi ir šitoks bandymas patvirtina, kad gyvybė gali kilti tik iš gyvybės.

Gyvybė iš žemės negalėjo atsirasti, nes mokslas sako, kad žemė kadaise buvęs ugnies kamuoliu. Ugnyje visokia gyvybė būtų žuvusi. Taip pat ne nuo kitų dangaus kūnų gyvybė negalėjo žemėn patekti, nes erdvėje būtų sušalus.

O vienok yra žemėje gyvybė. Tad iš kur ji gavo pradžią? Tikintiesiems šis klausimas lengvai išsprendžiamas. Gyvybė, kaip ir pats pasaulis, yra Dievo visagalybės padaras. O tie, kurių nupuikęs protas ir kietas sprandas nenori lenktis prieš Dievo visagalybę ir išmintį, priversti yra pasakyti, kad nežino, ir nežinos, iš kur yra atsiradusi gyvybė.

Jeį nežinai -- klausk

1. Kl. Noriu iš Lietuvos atsikviesti šeimyną į Braziliją. Kur tuo reikalu reikia kreiptis?

Ats. Įvažiuoti į Braziliją, šamadas duoda Delegacia de Ordem Politica e Social, São Paulo. Iš Lietuvos išvykstant, leidimo bei paso reikalu, reikia kreiptis į vietos apskrities Policijos viršininką arba Vidaus Reikalų M-į Kaune.

2. Kl. Jau treji metai, kaip negaunu iš savo tėvus, gyvenančius Lietuvoje laiško. Kaip galiu juos paieškoti ir kiek kainuoja.

Ats. Tuo reikalu su prašymu kreipkitės į mūsų Konsulatą, São Paulo. Prašymui apmokėti reikia Konsulatai nusiųsti 12\$800.

KLAUSYMAI IR ATSAKYMAI

3. Kl. Išvykdamas Brazilijon, Lie-

tuvoje palikau ūkį. Nuomos sutarčiai pasibaigus, nuročiau jį parduoti. Patarkite, kaip galiu ęia gyvendamas, parduoti Lietuvoje paliktą ūkį.

Ats. Tamsta turi rasti Lietuvoje gyvenantį, sąžiningą žmogų. Jam nusiųsti, mūsų Konsulate, São Paulo, Rua Aureliano Coutinho 88, sudarytą įgaliojimą Tamstos ūkį parduoti ir išrūpinti iš Valiutų Komisijos leidimą, atsiųsti Tamstai pinigus.

4. Kl. Norėčiau nusiųsti, Lietuvoje gyvenančiai senutei motinai pinigų, kur tuo reikalu kreiptis?

Ats. Pinigų išsiuntimo į Lietuvą reikalu, kreipkitės į vietinius bankus arba į Konsulatą, kuris tuo reikalu duos smulkesnių nurodymų.

5. Kas gali perkelti kunigus iš vienos parapijos į kitą.

Juokai

PASIRINKO

— Mielasis, noriu tau padovanoti kokią nors knygutę, kurjos tu norėtumei?
— Norėčiau, brangusis dėde, čekių knygutės.

BAUS BITE

— Stai, mielas Pone, kaip mane skaudžia įgėlė viena iš Tamstos bičių. Reikalauju satisfakcijos.
— Pilnai suprantu. Parodykit man tą bitę, aš ją mirtinai nubausiu.

SKAITYDAMAS

«SVIESA»

ZINOSI VISKA.

Tai gali padaryti tik vyskupas. Zmonių prašymo iškelti ar palikti kunigą kurioj nors parapijoj, vyskupas gali visai nepaisyti.

6. Klausama, ar svaiginamųjų gerimų vartojimas kenkmingas gali būti, jei nuo to padidėja apetitas, daugiau atsiranda energijos ir t. t. Šiuo klausimu neužilgo «Sriesoj» tilps atskiras straipsnis. Tačiau trumpai galima atsakyti, kad svaiginamieji gerimai naudingi žmogui tiek, kiek milsusiam arkliai botagas.

7. Kai žiūri Bažnyčia į tuos, kurie civilinėje įstaigoj yra įsiregistravę, o nėra priėmę Bažnyčioj šliūbo.

Ats. Į juos žiūrima, kaip gyvenančius konkubinatus (be šliūbo). Gyvenimas be šliūbo nėra nieku pateisinamas. Šliūbą bažnyčioj gali gauti kiekvienas. Neturtingumas, — ęia joks pasiteisinimas. Nuo tų, kurie yra neturtingi, už suteiktus patarnavimus nieko neimama.

GRYBAI

Aš su savo boba išėjau grybauti, Atradau lepšę, negaliu išrauti (2)

Mano bobutė labai silpna buvo, Beraudama lepšę ir pati sugriuvo.

Išvirsim košę iš miežių akuotų, Aptepsim lepšę, valgysim taukuotą.

Išvirsim lepšę, nugraibysim taukus, Duosim šeimynai, kuri dirba laukus.

Ką nesuvalgysim į krepėjus sudėsim, Važiousim kermošium, užkandį turėsim

Oi grybai, grybai, jūs patieka mano, Kas jūs nevalgo, nieko neišmano.

KADA ATSIKIRADO LIETSARGIAI?

Sakoma, kad lietsargius išradę kinai prieš daugelį tūkstančių metų. Bet jie beveik visus dalykus yra išradę... Europoje apie lietsargius pirmą kartą išgiratame 1580 metais. Bordeaux kronika, parašyta prancūzų rašytojo Gouffreau, pasakoja, kad italai eidami į laukus, vartoja lietsargius, gindamiesi nuo saulės ir lietaus. Lietsargiai buvo nepaprastai dideli ir sunkūs. Kiek vėliau anglas S. Fox išrado lietsargiams lengvesnius kotus ir iš to uždirbo didelius pinigus.

PONAS, KURIS PRASĖSI ARESTUOJAMAS. Tūlas Paryžiaus banko tarnautojas Cedas, pastebėjęs, kad savo asmeniniams reikalams yra suvartojęs per 200.000 banko pinigų, vieną dieną atvyko policijon apsisūkstį šia piktadarybe ir prašytis areštuojamas. Bet dalykas pasirodė netaip jau paprastas. Policijos komisaras mandagiai, bet energinai pareiškė: «Aš miela noru tamstą areštuočiau, tik, deja, tuo tarpu neturiu įsakymo». — „Suprantu — atsakė ponas Cedas — už tai aš tamstos kaltinti negalau“. Policijos valdininkas ir šis ponas nuvyko pas policijos vadą. Priėmimas čia jau nebuvo toks mandagus: „Ar skauda yra? Ne? Kurį tad galų iš manęs norite ir kam man galvą sukate? Prašau išsišėdinti pirma negu panaudosiu prievartą“.

(Tęsa iš 47 Nr.)

Aš stovėjau kaip įbasta vietoj ir ilgai sekiau juos akimis. Nežinau, kuo jie buvo nusikalte ir už ką juos išsiuntė į ištremimą, bet viena supratau, kad jie žengė į gyvenimą, pilną kioto vargo ir kančių, kada tuo tarpu aš grįžau į šiltą, jaukią savo kurtelę. Ir susyky pajutau, kad esu apsilvikiusi švariais baltiniais, kad dėviu gražiais drabužiais, turu šiltą kailinį palatą, o tuo tarpu jie ten turi kęsti šaltį ir gal net badą, o jų širdis graužia sielvartas dėl nežinomo likimo. Nejučiomis atsiminiu oratorių žodžius, pasakytus mitinge, ir pati pripažinau, kad tie žmonės, sukaustyti panėiais, tamsią naktį į šalį ty į Sibirą varomi, nieko kito negalėjo, tik nekęsti, nekęsti tų, kurie dabar ramiai sau sėdi uodegas atmetę šiltuose, šviesiuose kambariuose. Tačiau mano palydovui ta ekspedicija, matyti, nepadarė nė mažiausio įspūdžio.

— Atsiprašau, aš norėčiau pasiteirauti, kokioj gatvėj jūs gyvenat?

Čia aš atšminiau, kad jis turi mane palydėti į namus.

— Labai dėkui, bet aš pareisiu ir viena, — atsakiau nedrąsiai, vis tebesistengdamą iš išgyventųjų įspūdžių susidaryti tikrąjį vaizdą.

— Bet ką jūs manot...? Aš vis tiek jūs vienos nepaleisiu... Pagaliau, taip jau įsakė Grizelda Nikolajevna...

Studentas, pasirodo, buvo drovesnis net už mane. Supratę tą nesmagią situaciją, abu pasileidome juoktis. O po kelių minučių jau mes visai smagiai plepėjome, kaip senį pažįstami, ir

ALIA RACHMANOVA PRIEŠ DVIDEŠIMTS METU

mano palydovas man papasakojo — nepaprastai komišku ukrainiečių akcentu — savo istoriją. Jis yra vienintelis vieno girininko sūnus. Jo tėvelis mirė tada, kai Griša turėjo dar tik tris mėnesius. Motina yra siuvėja. Sau pragyventi lėšas jis užsidirba pamokomis. Moko popietinėmis valandomis.

Kas atlieka, tą siūnia motinai, kuri dažnai sirguliuoja ir nevisuomet gali dirbti. Bet dabar jis turi tik vieną vienintelį mokinį. O užmoka už tą valandą labai blogai; šiandien, pavyzdžiui, jis išleido paskutinius pinigus, o už ką turės rytoj nusipirkti duonos, nežino nė pats. Jis yra trečiajam medicinos fakulteto kurse. Visa tai jis man papasakojo su tokiu nuosirdumu ir nanyvumu, kad aš negalėjau atsistebėti.

— Na, o jei jums rytoj už tą valandą neužmokės, ką jūs tada valgysitė? — paklausiau.

— Nieko nevalgysiu ir lauksiu porytdienos.

— O jei nė poryt nesumokės? — paklausiau toliau. Man jo taip pagailo. Vargšelis.

— Na, poryt man jau tai tikrai sumokės.

— Bet rytoj, tuo būdu, jūs liksite nevalgę?

— Ne, ne visai taip; kaip čia pasakius, aš turiu gerą kraušį duonos ir kelias bulves. Visą tą proviziją pasistengsiu taip paskirstyti, kad užtektų kelioms dienoms. Iš tikro terškia tik mokėti palaukti ir susipausti kelias dienas, o paskui vis kas nors užmoka.

Aš su dideliu nusistebėjimu klausiausi, kai jis apie tokius dalykus pasakojo tokiu tonu, lyg tai būtų paprasčiausias dalykas pasaulyje!

— O kas jums išvirs? — nesiljočiau kvotusi.

— Zinoma, aš pats. O kas daugiau?

— Taip, bet ar jūs mokėsit? — paklausiau visai susidrovėjusi, nes pati susigėdijau, kad apie tos rūšies darbus nė trupučio nenusimanan.

— Be abejo, mokėsiu. Lyg kas nemoka virti? Juk tai taip paprasta! Aš galiu įvirtinti, ką tik jūs norėsit. Kai gaučiu už savo pamoką pinigų, tai išsikėpsi sau blynų. Tai mano mėgstamiausias valgis. Jus aš moku iškeipti kaip tikras kepėjas. Tada jums tikriausiai atnešiu kelius.

Kepti visuomet esti labai malonu, — plepėjo toliau studentas, — tik, Zinoma, jei yra reikalingų produktų!

Tuo tarp priėjome namus.

— Ar kartais nesutiktumėt užsukti į vidų? — paklausiau.

— O, su didžiausiu malonumu! — atsakė jis. — Šiandien manęs kažin ko taip ypatingai netruokia namo; aš jau visa savaitė nekūrinu kambario, ir jame būti yra krek per šaltai!

— Kaip? Jūs gyvenate nekūrinam kambari?

— Taip, bet tik visai nedaug. Kai gausiu už pamokas pinigų, vėl nusipirkiu maikų.

— Tai jūs patys ir kūrinatė?

— Zinoma. Ir maikas pats sukopojul!

— Ir produktų pats einate pirkti į turgų?

— Be abejo. O kas kitas nueis už mane? — — — — —

Pas mus, pasirodo, buvo svečių. Su Griša, kuris buvo apsilvikięs kiek įtartina būžė, nenorėjau eiti į salioną, todėl per tėvelio kabinetą nusivedžiau jį tiesiog į savo kambarį. Ir tik dabar pamatėu, kiek jis, vargšelis, turėjo šalti. Jo rankos ir nosis nuo šalčio buvo paraudę kaip ugnis. Patekęs į šiltą kambarį, jis nusišypsojo visu veidu ir kaip bematai sustkraustė į kėdę su atlaša. Paskum tylėdamas patogiai joje išsitiesė ir, išpūtęs akis, ėmė dairytis po kambarį, žiūrindamas viską, kas jame buvo.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI! Vísí kai vienas skaitykite "SVIESA"

Jeit norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svarbesni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jeit norite kas sąvalgtę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokitės ir skaitykit "Sviesą".

"Sviesa" yra tikriausias kiekvieno lietuvių išeivio draugas ir tarėjas.

«Sviesa» gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

«Sviesa» lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia visus blogus apsirėiškimus, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išeina.

«SVIESOS» PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoj Amerikoj: metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoj: metams—20\$000, pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Matriz de Santo Antonio do Pary P a s t a b a : Iš provincijos pingus siųsti Redaktoriaus vardui.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASCVOV UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 andr. ap. 4. [kertė rua Santa Ephenia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šiokiadieniais nuo 3 iki 9 val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERI- NIU LIGU. Greitas ir radikalus pagydymas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Kandia ir M. Kogano LABORATORIJA

MEDECINIŠKAS IŠTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas. Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto] Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai. R a ū t i n ė : Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak. Kalba lietuviškai.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 19 SOBR. kampas. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšto. Tel. buto ir Konsultorijos 2-5068.

Dr. S. Meitin

DIPLOMUOTAS YOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak. Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9. Tel. 4-0715.

Dr. João de Oliveira Mattos

MEDIKAS—CHIRURGAS, SANTA CASA GYDYTOJAS, ASISTENTAS — PROFESORIUS PRIE 1-A. CHIRURGIJOS KLINIKOS SÃO PAULO MEDICINOS FAKULTETE.

BENDRAI CHIRURGIJA — MOTERŲ IR ŠLAPAMO KELIŲ LIGOS. KONSULTORIJA: BUTAS:

RUA QUINTINO BOCAYUVA, 36, RUA MONTE ALEGRE, 77, I AUKŠTAS — SALĖS 6 ir 7

PRIMA NUO 2 iki 5 VAL. VAKARO. TEL. BUTO — 5-2211.

Sj skelbimą deda Bendruomenės Revizijos narys, p. Benediktas Lašinskas, kurie labai geria mūnėta gydytoją dėl jo paties išgydymo nuo begalo sunkios ligos.

D-ras Povilas Ličciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Naujasias elektros pagalba gydymo būdas GONORĖOS ir REUMATIZMO astro ir kroninio. Syfilis ir venerinės bei odos ligos — VYRU IR MOTERU. Taip pat vidurių, plaučių ir kitos ligos. Naujas būdas BE OPERACIJOS. SPECIALYBĖ MOTERU LIGU. Gydymas užtikrintas. PRIĖMIMAS nuo 14 iki 20 val.

Kviečiamas vyksta į namus kiekvienu momentu — (DIENA ir NAKTI) Telef. 5-4175.

Konsultorija ir gyvenamas butas: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro)

Už skelbimų turinį Redakcija neatsako.

Vaistinė

PASSERINI

Provizoriaus

CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patamaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 263 [BOM RETIRO] Telephone 5-3584 SÃO PAULO.

LIETUVIS DAILININKAS

São Pauly, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis LIONGINAS PAZIKAS turi atidarys dailės — dailės studiją. Piešia įvairius paveikalus, portretus ir t. t. ant drobės alėjiniais dažais. Kas nori turėti gražų portretą, tesikreipia ten. Taip pat ten taisomi laikrodžiai ir kiti dalykai.

„Šviesa“

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE:

1. Stoties Luz kioske
2. Prie pašto—prie laiptų ir ant kampo.
3. Bom Retire — p. Baužio krautuvėj [Rua Aymorés ir ant kampo Rua Carmo Cintra] ir José Paulino vaistinėj [Rua José Paulino, 109].
4. P. Kūtilausko krautuvėj — Vila Anastacia.
5. P. Menkaicio krautuvėj — S. Anna.
6. Pas laikraščių platintojus ir
7. Pas «Sviesos» įgaliotinius visuose miesto rajonuose, taip pat

IR — rua Coronel Moraes, 338.

SKAITYK IR PLATINK "SVIESA"

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) Tel. 4-5567 SÃO PAULO

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

Reikšmingas posėdis

Lapkričio m. 22 d. 4 val. po pietų Brazilijos Lietuvių Aero klubo patalpose įvyko svarbus visų nesantčių «Brazilijos Lietuvių S-ga» lietuvių organizacijų dalyvaujant ir oficialiai pakviestam p. Konsulit Gaučiui, posėdis — pasitarimas, svarstyti svarbiems lietuviškos kolonijos gyvenimo reikalams. Posėdy buvo atstovaujamos po du atstovų šios organizacijos: Lietuvių Kat. Bendruomenė, Brazilijos Liet. Aero klubas, «Grūdas», «Rytas» ir «Viltis» (Mokos ir V. Belos sk.).

Pasitarime buvo svarstyta organizacijų bendradarbiavimo galimybės ir pagrindai, bei santykiai su «Brazilijos Lietuvių S-ga».

Visų organizacijų atstovai pasisakė už bendradarbiavimo reikalingumą ir galimumą. Yra daug darbų, kurį galima nuveikti tik bendromis jėgomis, turint visos kolonijos pasitikėjimą. Kaip pavyzdžiui įsteigiant savišalpos kasą, prieglaudą, rūpinantis planinga emigracija ir kt. bendrais kolonijos gyvenimo reikalais.

Pasiskėjus, kad ir «Brazilijos Liet. S-ga» bus reorganizuota (ji bus tik mokyklų laikytoja) nutarta steigti Brazilijos lietuvių organizacijų centrą, ar S-gą. Tuo tikslu buvo išrinkta iš penkių asmenų komisija, steigiamos lietuvių organizacijų s-gos ar centro, įstatų projektui paruošti.

Šis posėdis yra vaizdingas įrodymas, kad žmonės suvėję ne vieną papatį, bei įsitikinimų, reikalui esant gali rasti bendrą darbą. Šiuo atveju padaryta didelis suolės pirmyn kolonijos gyvenime. Nuo tuščių ir beprasmiškų vaidų, lutrygų einama prie kūrybinio, konkretaus ir labai svarbaus darbo. Kiekvieno lietuvi, kuriam rūpi giedresnis kolonijos rytojū, šiuos užsimojimus yra pareigos paremti.

Reikia parapijinio choro

Tiek Lietuvoj, tiek ir čia, Brazilijoje, prie kiekvienos parapijos yra ir parapijiniai chorai. Lietuvių kolonijoje parapijos choro nebuvo. Buvo tik atskirų organizacijų chorai. Bet atskirų organizacijų chorais pasitenkinti negalima, nes dėl kylančių vienokio ar kito pobūdžio organizacijų neapipratimų, labai daug nukentė chorai, tuo pačiu ir bažnytinis giedojimas. O parapijiniam chorui ši to pa ojaus nėra. Turint savą lietuvišką bažnyčią, kuriai vis vien, aukščiau ar, vėliau, bus suteiktos parapijos teisės būtina reikia ir parapijinio, kuris būtų globojamas kolonijos kapellono.

Lietuvių kolonijai tokių chorų reiktų bent dviejų. Vieno prie šv. Juozapo, Vila Zelinoj, bažnyčios, o antro — prie šv. Antano bažnyčios, kur taip pat kiekvieną sekmadienį yra laikoma lietuviams pamaldos. Gi lietuvių katalikų, turinčių balsus, aplinkybėms leidžiant, būtų pareigos tokiuose choruose dalyvauti. Giedojimu bažnyčioj daroma Dievui Garbė ir savo kolonijos vardas garsinamas, nes lietuvių paraldose daug dalyvauja ir vietinių gyventojų. Be to, bažnytiniai chorai Lietuvos gyvenime suvaidino svarbų vaidmenį. Jie lietuviška giesme ir daina stiprino lietuvių atsparumą kovoje su paverėjais, bei okupantais.

Kartais pasitaiko, kad choristų tarpe atsiranda kokių nors nesusipratimų. Mėgstantiems ar mėgstantioms intrygas, vaidus reikėtų žinoti, kad choras nėra vieta kokijoms nors asmeniškomis sąskaitoms suvesti.

Kol kas, neturint patalpų choro repetitijoms vyksta zakristijoj ar ant vargėnų. Žinoma tai nėra normalus reikšmės, tik iš bėdos tai daroma. Bet jaustis taip, ir elgtis kaip šalėje irgi negalima, nes bažnyčia visvien pasilieka bažnyčia, bet ne sale, kur galima

komerciniai dalykai suvesti, ar vainintis. Dievo namams privaloma ir atitinkama pagarba.

Kartais ir kitų žmonių yra nepagirtanas paprotys apygarsiai bažnyčioj kalbėtis. To reiktų vengti.

Mokiniamis pamaldos

bus lapkričio m. 29 d. (sekmadienį) Vila Zelino bažnyčioj. Iš vakaro, šeštadienį išpažinties bus klausoma nuo 3 val. Taip ir sekmadienį nuo pusiau septynios val. ryto. Į pamaldas atvyksta Vila Belos, Mokos ir Bom Retiro mokyklos bent vyresniųjų skyrių mokiniai.

Po pamaldų, apie 9 val. Vila Belos mokiniai renkas mokyklos salėn, kur bus įteikti baigusiems mokyklą diplomai. Tėvai prašomi išleisti savo vaikus tą dieną religinei praktikai atlikti.

Minėjo šv. Cecilijos dieną

Lapkričio m. 22 d. Vila Belos bažnytinis choras minėjo šv. Cecilijos dieną.

Choristės vainikais gražiai papuošė bažnyčią.

Pamaldų metu, be choro dar giedojo p. Laurinavičius solo. Apie bažnytinį giedojimą buvo pasakytas pamokslas. Po pamaldų, mokyklos salėje choro vedėjas p. Stankevičius skaitė šv. Cecilijos dienai pritaiktą, apie giedojimo meną, paskaitą.

Mokos viltiečių

susjūnkimas įvyko lapkričio m. 22 d., kuriame buvo tartasi einamaisiais skyriaus reikalais, o kun. P. Račgajinskas skaitė paskaitą. Atrodo, kad veikimas turės gyvai eiti, nes energijos dirbti netrūksta.

Paieškojimai

Ieškomas Jurgis Pauša, Brazilijon atvykęs 1929 m. ir kurį laiką gyvenęs São Paulo m. Kas žino jo adresą, arba apie jo likimą, prašoma pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo, Rua Aureliano Coutinho 88.

Stasė Gajauskienė ieško savo vyro Jono Gajausko, kuris 1930 m. iš Lietuvos įvyko Brazilijon ir gyvena São Paulo. Kas žino jo adresą, prašoma pranešti Lietuvos Konsulatui šiuo adresu: São Paulo, Rua Aureliano Coutinho 88.

Ieškomas Rudolfas Lapinskas, prieš trejus metus gyvenęs São Paulo. Kas žino dabartinį jo adresą, malonėkliai te pranešti Lietuvos Konsulatui, Rua Aureliano Coutinho 88. São Paulo.

Paiškaujama Bliujiene kurios vyras ištremtas iš Brazilijos. Kas žino dabartinį jos adresą malonėkliai pranešti Liet. Konsulatui.

JAU LAIKAS «SVIESA» UZ-

SIPRENUOMERUOTI 1937 METAMS.

KALENDORIUS 1937 METAMS

LEIDĖJAS A. BUMBLIS.

Greitu laiku išeis iš spaudos gražus 100 puslapių kalendorius 1937 metams su gražiais ir naudingais pasifikaitymais ir su daugybe informacijų.

Fazendose gyvenantieji lietuviai gali kalendorių jau išsirašyti — vienas kalendorius 2\$000, du kalendoriai 3\$000 su persiuntimu. Prisiųskite pinigų, kalendorių greitai gausite. Pinigų išsiųskite šiuo adresu:

Aleksandras Bumblis,

AV. DO ESTADO, 12 (antiga — rua Tibiriça, 12) — São Paulo.

RUSIŠKOS DAINOS IR MUZIKA

Zymiausieji São Paulo rusų dainininkai ir muzikai kiekvieną vakarą linkmina svečius lietuvių šeiminių užlgoje.

Bar Rio Branco

RUA VISCONDE RIO BRACO 461

KAMPAS RUA VICTORIA.

Tautiečiai, apsilankę nesigailėsite.

R O M A S .

Dar žingsnį pirmyn

Daug buvo rašoma ir kalbama apie tai, kaip bendromis jėgomis galėtume padėti mūsų išeivijai. Ypač to klausimo reikšmė pagyvėjo šiuo momentu. Taip pat reikšmingą pagrindą mums davė, pasirūpinti geresniu ateities rytojumi, čia, P. Amerikoj, apsilaukymas p. M. Salėius, kuris ne tik rašydamas, bet gyvu žodžiu yra raginęs, visiems gerai suprantamą reikalą — ekonominių stiprėjimą. Jis net dideliu optimistiku nusiteikimu, buvo pasiryžęs įkurti lietuvių koloniją viename Bolivijos pakrasty. Čia mes vietoj turime kooperacinę draugiją «Grūdas», kuri rūpinasi įsteigti lietuvišką koloniją Brazilijoj. Taip pat kalbama, ir jau spaudoj buvo raginama, organizuoti savišalpos kasas, ar draugijos, kooperatyvus bendroves ir t. t.

Dideliu džiaugsmu tenka konstatuoti tokius reikšmingus pasiryžimus ir uždavinius, kurie dėka geros valios žmonių darbo, galės būti įgyvendinti. Neabejotina, kad tas, kas siekiama visos išeivijos gerovei, turės jos gauau pritarimą ir paramą. Jau kas kart pradedama aiškiau suprasti čia mūsų gyvenimo aplinkybės, kurios verčia mus pagalvoti, ar mes čia atvykime savo neapykantos tūlčios įlieti, skelti kokių nors negyvenimiškų idėjų, ar užtikrinti sau geresnį rytojū?

Aišku, keuo pilvas yra alkanas, guolis po atviru dangumi ir jo veidą lietus prausia, tam jokių idėjų nereikia. Taip pat nebebrėlinamos jokios idėjos ir tiems, kurie gyvena žemiau pirmojo aukšto apipelėjusiuose rūšiuose, su krūva mažų vaikelių, o kartais tėvas ir motina ligos palaužti, ne tik neįstengia aprūpinti savo gausios šeimynėlės, be jle patys reikalauja pagalbos. Tokiose apylostovose turėti giedrą nuotaiką, sveiką dvasią, reik jau didelio pasiaukojimo. Vykdam čion, tie mūsų skurstantieji tautiečiai nesitūkėjo to su laukti. Tai atstiklo viena, del nepasirušimo čionykiečiam gyvenimui, o ant ra, kad čia mes neturime tokios organizacijos, kuri iš Lietuvos atvykusiam mūsų tautiečių, galėtų suteikti reikalingų nurodymų, ir reikalui esant, medžiaginę paramą. Šiuo atveju, mes turėtume pasekti žyds, kurie visose pasaulio valstybėse gerai organizuoti, ir jie savo tautiečius, iš kur jis bebūtų, geru sutarimu įstengia globoti. Jau galima spręsti iš to, kad uostuose, prie sunkių jų darbų, pamatysite juoduką, balta odį, sutiksime ne vieną, ir mūsų tautietį, bet žydą, bent vieną, ar matėt? Taip pat čia, mieste, popierius renkant, batus grašiuojant, bent man, neteko matyti žydo, o mūsų lietuvių — kiek nori.

Argentinos lietuvių spaudoje būtent laikrašty «Išvien», buvo raginama steigti tokia savišalpos organizacija, kuri būtų panaši, arba tokia pat, kaip yra kitose mūsų kolonijose. Visai teisingas patarimas. Tačiau, ar kalbama apie savišalpos organizaciją, kooperaciją bendrovę, ar apie kitas ekonominio pobūdžio organizacijas, kurių tikslas suburti mūsų žmones į atitinkamas darbo sritis, pagal užsiėmimas, įmanomas tik tada, kai bus tarpusavyje ryšys tarp esamų organizacijų ir bus įsąjamoninta joms tie svarbūs siekliai. Kalbant apie ekonomines draugijas, tenka pritaikinti silpnai paskirai organizacijai, arba paskiram asmeniui šūkis, kad «vienas žmogus — joks žmogus». Paskiras žmogus yra silpnas

įstengti apsisaugoti tarp nepalankių gamtos aplinkybių savo gyvybę. Tik Robinsono Krūzė, jūros bangų išmes-tas ant negyvenamos salos, gyvena pats vienas ir ten esančiais gamtos turtais naudojosi tiek, kiek pats vienas galėjo pajėgti. Jisai statosi sau namelius, taisosi geresnį patalą, majtinasi esamomis žolėmis. Žodžin atrodo, kad žmogus ir vienas gali gyventi. Tačiau Robinsono gyvenimas neatitinka tikram žmogaus gyvenimui. Žmogus pačiose pirmose gyvenimo dienose, yra silpnas už gyvulius. Be kito žmogaus pagalbos jis žūtų. Tokia pat žmogaus padėtis ir toliau begyvenant. Užaugęs, vienas žmogus, taip pat per silpnas kovoti už būvį. Tai kasdien įsitikiname. Jei į senesnius laikus pažūrėsim, tai pamatysime, kad žmonės paskirai nenuveikdami sutikę klidėjų, būrėsi gyventi grupėmis, kad galėtų pasiekti didesnę naudą, ir lengvesnę būių kovą už būvį. (Bus daugiau)

Rusijos auklėjimo rezultatai

«Liet. Mok.» duoda santraukų H. R. Mertel straipsnio apie Rusijos auklėjimo laimėjimus. Materialistinis auklėjimas sukūrė Rusijos mokyklose tokią atmosferą, kuri primena kalnų plėšikų lindynes. Štai keletas pavyzdžių:

«Archangelske... mokyklos banditai išplėšė alkoholio sandėlį, užmušė vieną veiklų partijos kovotoją ir, saboduodami Siarūs atvadavimo penkiasdešimties metų sukaktį, įstveržė į salę, iš ten išvaikė visus vietos įstaigų atstovus. — Citoje mokiniai banditai užmušė mokytoją, išdaužė mokyklos langus, tyčiojosi iš mokinių ir per kelias dienas trukdė mokymą. Peilių smūgiais jie sunkiai sužeidė pasienio inkrašėio redaktorių, partijos kovotoją Lewiną. — Kuibysėvo mokykloje Nr. 1. partijos kovotojas Orlowas išdėvė banditus. Balandžio mėn. 11 d. mokykloje jam buvo paskelbta, kad jis bus nužudytas. Visa klasė kiekvieną minutę laukė išspildant banditų sprendimo. Tik mokytojai apie tai nieko nežinojo. Mokiniai drebėjo ir negalėjo klausyti pamokų. Po keturių dienų pasmerkimas įvyko. Balandžio 15 d. per pamoką Orlowas mokinio Sidoro-wo buvo uždurtas» (630—631 p.)

Minėto straipsnio santraukoje randame įtįsą eilę mokinių banditizmo pavyzdžių. Šiaučias ištvirtimas ir savizudytes dar labiau parvyškina pedagoginio materializmo «latmėjimus».

20 beždžionių valgykloj

Pranešama, kad Belgijos Kongė dvidešimt beždžionių per stogo skylę įsibrovė į benediktinų misijoms valgyklą ir pradėjo šiti maisto atsargą. Pastebėję vienuoliai ėmė šaudyti ir tuo priverė beždžiones baigti puotą.

SKAITYKIT IR PLATINKIT «SVIESA».